

AGROBIZNES, FAN VA TEKNOLOGIYALAR

АГРОБИЗНЕС, НАУКА
И ТЕХНОЛОГИИ

AGRIBUSINESS,
SCIENCE AND
TECHNOLOGY

ILMIY - AMALIY
ELEKTRON JURNAL

№ 083688

ISSN: 3060-5245

TOSHKENT - 2026

BOSH MUHARRIR

Oblomuradov Narzullo Naimovich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor.

Bosh muharrir o‘rinbosarlari:

Islamov Soxib Yaxshibekovich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc), professor.

Sultonov Kamoliddin Sadriddinovich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc), professor.

Farmonov To‘lqin Xayitmuradovich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor.

Muharrir:

Beglayev Uchqun Xurramovich – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori, dotsent.

Tahrir hay‘atining xalqaro a‘zolari:

Kusainov Xalel Xaymullayevich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor (Qozog‘iston davlat texnologiya universiteti)

Vilija Aleknevičienė – iqtisodiyot fanlari doktori, professor (Universitet Vitovta Velikogo)

Gilbert Ludwig – professor, (Jamk University of Applied Sciences)

Bobojonov Ixtiyor Baxtiyorovich – iqtisodiyot fanlari doktori, (Germaniyaning Leybnits nomidagi Markaziy Osiyoda qishloq xo‘jaligini rivojlantirish instituti (IAMO))

Daiva Makutenė – professor, (Vitautas Magnus universiteti, Litva)

Xaitboyeva Nargiza Alikulovna – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent (Tojikiston davlat huquq, biznes va siyosat universiteti)

Tahrir hay‘ati:

08.00.00-Iqtisodiyot fanlari:

Gulyamov Saidasror Saidaxmedovich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor;

Saidov Muxammad-Ali Xakimovich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor;

Rustamova Iroda Baxramjanovna – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor;

Ochilov Ilhom Sayitqulovich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent;

Askarov Nazimjon Niyozovich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor;

Abdullayev Altinbek Yangibayevich – iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor;

Abduvasikov Abduaziz Abdulazizovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;

Mamadiyarov Dilshad Uralovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Achilov Mashrab Ulug‘bekovich – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent;

Galimova Feryuza Rafikovna – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Odilova Dilnozaxon Barnayevna – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori, dotsent;

Yangiboyev Dilshod G‘ulomovich – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD);

Saidova Dildora Nurmatovna – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Dexkanova Nilufar Sagdullayevna – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori, dotsent;

Roziqov Jahongir Mustaqim o‘g‘li – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent;

Boltayev Nurali Shiramatovich – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent;

Ibragimova Madina Ismoilovna – iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent.

06.00.00-Qishloq xo‘jaligi fanlari:

Shokirov Alisher Djuraboyevich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc), professor;

Mardanov Husniddin Xolbozorovich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc);

Abdiyev Fozil Rashidovich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc);

Sattorov Maqsud Axtamovich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc);

Yuldashov Nurbek Ergashovich – veterinariya fanlari doktori (DSc);

Xalmirzayev Dilmurad Kamilovich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc), dotsent;

Namazov Ixtiyor Choriyevich – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc), professor;

Eshonqulov Jamoliddin Saporboy o‘g‘li – qishloq xo‘jaligi fanlari doktori (DSc), prof;

Abdullayev Anvar Kodirullayevich – biologiya fanlari nomzodi, katta ilmiy xodim;

Atabayev Ma‘ruf Maxmudovich – qishloq xo‘jaligi fanlari nomzodi, professor;

Safarov Asqar Asadullayevich – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD), dotsent;

Mustafakulov Davron Mamatqulovich – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD), dotsent;

Kasimov Botir Sadriddinovich – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD);

Akramov Umiddilla Ikramdjanovich – qishloq xo‘jaligi fanlari nomzodi, dotsent;

Elboboyev Abdug‘ani Shuxrat o‘g‘li – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD);

Muxammadov Yo‘ldoshbek Akmal o‘g‘li – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD);

Maxmudova Shaxnoza Abdufattaxovna – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD), dotsent.

Idrisov Xusanjon Abdujabborovich – qishloq xo‘jaligi falsafa doktori (PhD), dotsent.

MUASSIS

Toshkent davlat agrar universiteti

ALOQA UCHUN

MA‘LUMOTLAR

Manzil: Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko‘chasi, 2-uy.

Jurnalning telegram manzili:

t.me/agrobiznes_elektronjurnal

E-mail: licht-1989@mail.ru

Jurnalning rasmiy sayti:

<https://www.agrobiznesjournal.uz>

Tel: +(998) 93 439 30 00

Jurnalning ilmiyligi:

Ma‘lumot uchun, OAK Rayosatining 30.11.2024-yildagi

№364/5-sonli qarori bilan

08.00.00-Iqtisodiyot fanlari

bo‘yicha, 08.05.2025-yildagi

№370/5-sonli qarori bilan

06.00.00-Qishloq xo‘jaligi

fanlari bo‘yicha

“Dissertatsiyalar asosiy ilmiy

natijalarini chop etish tavsiya

etilgan milliy ilmiy nashrlar

ro‘yxati”ga kiritilgan.

Elektron nashr, 814 sahifa.
E‘lon qilishga 2026-yil
30-yanvarda ruxsat berildi.

“AGROBIZNES, FAN VA TEKNOLOGIYALAR” ILMIY-AMALIY ELEKTRON JURNALI

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati.

06.00.00 – QISHLOQ XO‘JALIGI FANLARI

- 06.01.01 – Umumiy dehqonchilik. Paxtachilik
- 06.01.02 – Melioratsiya va sug‘orma dehqonchilik
- 06.01.03 – Agrotuproqshunoslik va agrofizika
- 06.01.05 – Seleksiya va urug‘chilik
- 06.01.06 – Sabzavotchilik
- 06.01.07 – Mevachilik va uzumchilik
- 06.01.08 – O‘simlikshunoslik
- 06.01.09 – O‘simliklarni himoya qilish
- 06.01.11 – Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash
- 06.02.02 – Qishloq xo‘jaligi hayvonlarini oziqlantirish va ozuqa tayyorlash texnologiyasi
- 06.02.03 – Xususiy zootexniya. Chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyasi
- 06.03.01 – O‘rmon ekinlari. Seleksiya, urug‘chilik va shaharlarni ko‘kalamzorlashtirish. O‘rmonlar agromelioratsiyasi va himoya o‘rmonlarini barpo etish, Dorivor o‘simliklar introduksiyasi, yetishtirish texnologiyasi va agrofarmekologiyasi.

M U N D A R I J A

IQTISODIYOT FANLARI

SATTORKULOV OBIDQUL TURDIKULOVICH	
Inson kapitaliga investitsiyalar samaradorligi.....	15
ERGASH IBADULLAEV	
Methodological approaches to increasing export efficiency in the development of the regional economy.....	21
AXMEDOV PAHLAVON SHOMURODOVICH	
Qishloq xo‘jaligining transmilliylashuvi asosida rivojlanish istiqbollari va O‘zbekiston uchun imkoniyatlar.....	31
RUSTAMOVA FARIDAXON ANVARJONOVNA, NISHONBOYEVA GULIRA’NO RAVSHAN QIZI	
Andijon viloyatida kichik biznes sektorlari va tadbirkorlikni rivojlantirish.....	38
YUSUPOVA NIGINA DJURAYEVNA	
Buxoro viloyati iqtisodiyotini rivojlantirishda yirik sanoat korxonalarining o‘rnini baholash.....	49
САТТОРКУЛОВ ОБИДКУЛ ТУРДИКУЛОВИЧ	
Активизация человеческого потенциала как фактор устойчивого экономического развития.....	56
ABDULLA PRIMOV EGAMKULOVICH, JASURBEK ABDUSHUKUROV G‘AYRAT O‘G‘LI	
O‘zbekistonda qishloq xo‘jaligi kooperatsiyasi va uy xo‘jaliklarining oziq-ovqat xavfsizligi: 12cu (2018–2025) mikro-ma’lumotlari asosida tahlil.....	65
RAXMONQULOVA NAFISA OLIMJON QIZI	
Hududlar iqtisodiyotining muhim tarkibiy o‘zgarishlari va ularni baholashga oid asosiy ko‘rsatkichlar tahlili.....	79
BERDALIYEV JAVOHIR JAHONGIR O‘G‘LI	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatini rivojlantirish istiqbollari.....	86
КОБИЛЖОНОВА ШОИРАХОН ФАЗЛИДДИНОВНА	
Актуальные проблемы функционирования системы страхования рисков в условиях макроэкономической нестабильности.....	95
ХУСАНОВА МУХСИНА КАСИМОВНА	
Статистический анализ эффективности использования человеческих ресурсов на основе цифровых технологий в системе государственного управления.....	103
ХУСАНОВА МУХСИНА КАСИМОВНА	
Статистические исследования эффективности использования человеческих ресурсов в государственных организациях.....	114
КУРПАЯНИДИ, КОНСТАНТИН ИВАНОВИЧ	
Цифровая адаптивность как драйвер региональной устойчивости.....	124

AXADOV SARDORBЕК SIDDIQ O‘G‘LI

O‘zbekistonda inklyuziv iqtisodiy o‘shishning strategik yo‘nalishlari.....142

MIRZAKULOVA RISOLAT MUSURMANKULOVNA, CHORIYEV UMIDJON BAXTIYOROVICH

Trends in the development of the economy and business in the process of digital transformation.....150

BAXRIDDIN DAVLANOV

Mehmonxonalar tomonidan autsorsing va keytiring xizmatlarini qo‘llash jarayoni va samaradorligini oshirish yo‘llari.....157

BEKBUTAYEV NODIRJON FAYZULLAYEVICH

Raqamli iqtisodiyotda monopoliyaga qarshi siyosatni baholashning o‘rni.....163

ISOQOVA MADINA ABDUVAHOB QIZI

Kichik biznesda innovatsiyalar va texnologiyalar.....169

JUMANOV ESHMAMAT TURDIYEVICH, BERDALIYEV JAVOHIR JAHONGIR O‘G‘LI

Qimmatli qog‘ozlar bozorini rivojlantirishda zamonaviy usullar va tendensiyalar....174

ASLOV MUHAMMAD TOSH O‘G‘LI, JUMANOV ESHMAMAT TURDIYEVICH

Inflyatsiyani nazorat qilish: Markaziy bank misolida.....186

QODIROV JASURBEK SHAROFITDINOVICH

Davlat-xususiy sherikligi asosida iqtisodiy tarmoqlarning alohida hisob siyosatini yuritish metodologiyasi.....198

URAZMATOV JONIBEK MUSURMANOVICH

Qo‘shilgan qiymat solig‘ini undirishda riskka asoslangan nazorat tizimlarini joriy etish.....208

MUSTAFAYEVA SHAXLO MIRZAKULOVNA

Korporativ tuzilmalarda debitor qarzdorlikni boshqarishni takomillashtirish.....217

АКБАРОВ ШЕРАЛИ АЛИШЕРОВИЧ, МУХТОРОВ БОХОДИР МУРОД УГЛИ

Развитие системы дистанционного обслуживания банка.....223

ABDULLAYEV SIROJIDDIN SA‘DULLAYEVICH

Aholi turmush farovonligini nazariy asoslari va unda davlatning moliyaviy siyosati.....230

XIDIROV XURSHID JAMSHID O‘G‘LI

Xususiy tadbirkorlik subyektlari dinamikasini sohalar va hududlar kesimida tahlili.....236

NORMURODOVA ZEBO ESHMAXMATOVNA

Maishiy xizmatlarda klasterlash va resurs samaradorligini oshirish nazariy yondashuvlar.....243

XALIKOVA LOLA NAZAROVNA, YARASHOV SHERZODBEK NURADDINOVICH

Aholi bandligi va daromadlarini oshirishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari ko‘rsatkichlarini tahlil qilish asoslari.....249

ABDURAXMONOVA MUNISA

Raqamli iqtisodiyot sharoitda aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tashkiliy jarayonlar mohiyati va vazifalari.....255

USMONOVA NODIRAXON ABDUQODIR QIZI

Kichik korxonalarni iqtisodiy rivojlanishining statistik va ekonometrik baholash masalalari (Andijon misolida).....262

DO‘SMUXAMEDOVA NOZIMA

Nodavlat notijorat tashkilotlari buxgalteriyasi.....270

AITIMBETOV AMIRBEK QOISHIBEKOVICH

Baliqchilik xo‘jaliklarida ishlab chiqarish xarajatlarini tasniflashning nazariy-uslubiy jihatlarini.....276

KABILOVA SHAXNOZA JURAYEVNA, KARIMOV MURODJON

Gidroponik dehqonchilik - iqtisodiy farovonlik kaliti.....283

PARDAYEV ERKIN EGAMBERDI O‘G‘LI

Xizmat ko‘rsatish jarayonlarini takomillashtirishda inson resurslarining roli.....294

AVAZOV BEKZOD MAMANAZAROVICH

Innovatsion texnologiyalarning chorvachilik mahsulotlarini ko‘paytirishga ta‘sirini statistik tadqiq etish.....302

XATAMOV КОБИЛ ХАЙРИЕВИЧ

Совершенствование переоценки основных средств по международным стандартам в Узбекистане.....315

ERALIYEV ALISHER ABDUKHALILOVICH

Neural networks in personnel motivation management: synergy of technology and the human approach in the context of Uzbekistan.....324

PARDAYEV ERKIN EGAMBERDI O‘G‘LI

Xizmat ko‘rsatish jarayonlarini boshqarishda raqamli texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligi.....331

MIRZAYEV BAXTIYORJON OBOKULOVICH

Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda markazlashgan manbalarning ulushi hamda risk boshqaruvining o‘rni.....339

ROZIQOV RAVSHAN UROQOVICH

O‘zbekistonning O‘rta sharq mamlakatlari bilan tashqi iqtisodiy faoliyatida o‘rta korridor va Zangezur yo‘lining ahamiyati va uning rivojlanish istiqbollari.....345

DEKANOVA NILUFAR SAGDULLAYEVNA, GALIMOVA FIRUZA RAFIKOVNA, SHARIPBOYEV HASANBOY MARKS O‘G‘LI

Mintaqalar iqtisodiy rivojlanishida yashil iqtisodiyot tamoyillarining o‘rni.....356

NAVRUZOVA GULRUKH UKTAMOVNA

The integration and essence of education, science and production as a scientific-fundamental approach.....363

MATYOQUBOV ARSLONBEK G‘AYRAT O‘G‘LI

Xorazm viloyatining aholi daromadlari tahlili va rivojlantirish istiqbollari.....372

**AXMEDOVA NILUFAR SHUXRATOVNA, JUMANAZAROVA ASALOY
ERGASH QIZI**

Ko'chmas mulk binolaridan foydalanishda energiya samaradorligini oshirishning afzalliklari.....381

ZOKIROV ISKANDARXON ABBOSXONOVICH

Oilaviy korxonalarni moliyaviy va tashkiliy jihatdan barqarorlashtirishning boshqaruv strategiyalari (Andijon viloyati misolida).....390

ABDIYEV G'AYRAT ERGASHEVICH

2016–2025-yillarda Yangi O'zbekiston g'oyasi va yoshlar madaniyati milliy rivojlanish paradigmasi sifatida.....395

SHOXIDA IBADULLAYEVA

Tashqi savdoni rivojlantirishda marketing strategiyalarining ahamiyati.....402

SHUKUROV SHERZOD XOLMO'MIN O'G'LI

Qurilish sohasida innovatsion boshqaruv mexanizmlarini qo'llash imkoniyatlari....408

ABDULLAEVA GO'ZAL ALTINBEKOVNA

Banklarning defolt riskini baholash uslubini takomillashtirish.....416

**MAXMUDOVA GULRUX RAVSHANBEKOVNA, XOLMURZAYEVA
SARVINOZ KOMILJON QIZI**

Iqtisodiyotning turli tarmoqlarida rivojlanish jarayonlariga iste'molchilar xulq-atvorining ta'siri.....430

ISMATOV SHAROFIDDIN ASATULLOYEVICH

Mintaqalar barqarorligini rivojlanishida ekologik innovatsiyalarni joriy etishning o'ziga xos xususiyatlari.....438

SAPAROV ISMAT CHORSHANBIYEVICH

Mintaqada kambag'allikni qisqartirishning iqtisodiy va uslubiy asoslari.....444

MIRBABAYEV FARRUX

Hududiy boshqaruv tizimida mahallaning o'рни: samaradorlikni oshirish mexanizmlarini modernizatsiya qilish.....450

UMAROV ABDULQUDDUS ABDILXATOVICH

Yangi bank xizmatlarini tijorat banklariga joriy etishdagi nazariy asoslari.....459

UMAROV BEXZOD BATIROVICH

Globalizatsiya sharoitida zamonaviy menejment tizimlarining loyiha sifatida boshqarish.....466

SHAKIROVA MADINAXON GAFURDJANOVNA

Tadbirkorlik subyektlarida innovatsiyalarni strategik boshqarish modelini takomillashtirish.....475

BAYMIRZAEV DILMUROD NEMATOVICH

Agrar korxonalarda risklarni boshqarishning tashkiliy modellarini zamonaviy tizimlar asosida takomillashtirish.....485

ESHEV ALIBEK SABIROVICH, KARIMOV OLIMJON AKRAMOVICH

Hududiy ishlab chiqarish ko'rsatkichlarining bandlik darajasiga ta'sirini ekonometrik modellashtirish.....493

XAMIDOV JAVOXIR SHAVKAT O'G'LI

Korxonalarda ichki nazorat va audit ko'rsatkichlari asosida moliyaviy natijalarni ekonometrik modellashtirish uchun ma'lumotlar bazasini yaratish.....499

ACHILOVA FIRUZA KURBANOVNA

Mintaqada xizmatlar sohasini tadqiq qilish metodologiyasi.....507

TUYCHIYEV ALISHER JURAYEVICH, NORBOBOYEV JAVOHIR SHUXRATOVICH

Tijorat banklarida majburiyatlar hisobini takomillashtirish: zamonaviy yondashuvlar, raqamli imkoniyatlar va ilmiy qarashlar.....512

NOSIROVA SANOBAR SABIRDJANOVNA

Jahon agroturizmi: rivojlanish tendentsiyalari va ilg'or tajribalar.....518

BAHROM MADARTOV

To'qimachilik korxonalariga investitsiyalar oqimini samaradorligini oshirish omillari.....524

QURBONOV AKBAR YUSUFOVICH

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari sotish kanallarini baholashda integral yondashuv.....529

SAIDRASULOVA XOLIDA BEKPULATOVNA

Ta'lim tizimida masofaviy raqamli texnologiyalarni qo'llashning tashkiliy-huquqiy asoslari (elektron tijorat sohasida).....534

KARIMOVA MAFTUNA NURDINOVNA

Xalqaro tajriba asosida meva mahsulotlarini brendlash orqali eksport salohiyatini oshirish yo'llari.....546

BABAXOLOV SHERZOD BAXTIYOROVICH

Suv tejovchi texnologiyalarning qishloq xo'jaligidagi roli: Navoiy viloyati misolida empirik tadqiqotlar.....556

ABDULLAYEV ILYOS AXMADOVICH, ABDUSALOMOVA DILNAVOZ SOIBJON QIZI

Demografik jarayonlarni tahlil qilishda iqtisodiy statistik usullardan foydalanish.....564

KARIMOV OLIMJON AKRAMOVICH

Viloyatlar iqtisodiyotida ishlab chiqarish va bandlik o'rtasidagi bog'liqlikning ta'siri.....571

AXMEDOV SANJAR TEMUR O'G'LI

Xizmat ko'rsatish sohasida kichik korxonalar raqobatbardoshligini baholashning nazariy-metodologik asoslari.....578

ABISHOV MUXAMMAD SARSENBAYEVICH, PAXRATDINOVA LAZZAT ESHBAY QIZI

Qoraqalpog'iston Respublikasi agrobiznesining investitsiyaviy holati va rivojlanish tendentsiyalari.....586

XAZRATKULOV NIYOZ NAMAZBAYEVICH

Sirdaryo viloyatida biomassa asosida ozuqa ishlab chiqarishda investitsion va innovatsion imkoniyatlar.....592

KO‘CHAROV XURSHID XURRAM O‘G‘LI

Xizmat ko‘rsatish sohasida korxonalar raqobatbardoshligini oshirish tushunchasi va uning milliy iqtisodiyotdagi o‘rni.....600

RUSTAMOVA IRODA BAXRAMJANOVNA, TURG‘UNOVA GULCHEXRA TULKINOVNA

Qishloq xo‘jaligi texnik-texnologik salohiyatdan foydalanish samaradorligini oshirishda Xitoy texnologiyasini qo‘llash imkoniyatlari.....608

ISMAILOVA MA‘MURA ELDOROVNA

Mijozlar sodiqligi va xizmat sifati o‘rtasidagi bog‘liqlikni baholash.....617

KAYUMOV ZAFARBEK ODIL UGLI

Innovative methods of controlling in railway transport management.....625

IXTIYAROV FARXOD AKMALOVICH

Strategik HRM va tashkilotning uzoq muddatli raqobatbardoshligi.....630

XAZRATKULOV NIYOZ NAMAZBAYEVICH

Hududiy darajada ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyot tamoyillarini tatbiq etish zarurati.....636

KUNAKOVA FOTIMA BOXODIR QIZI

O‘zbekiston makroiqtisodiy o‘zgaruvchilarining o‘zaro bog‘liqligi va kelajak prognozi: kompleks ekonometrik tahlili.....644

SODIQOVA NIGORA TURAYEVNA

Korxonada resurslarni samarali boshqarish masalalari.....656

ОЛИМ ЭРГАШЕВ

Маҳсул иқтисодий зоналарни ташкил этишда инвестицияларнинг аҳамияти.....663

G‘AYBULLAYEV ODIL BAXTIYAROVICH, QAYUMOVA XUSNORA ABDUSALOMOVNA

Aksiyadorlik jamiyatlarining moliyaviy menejment tizimini zamonaviy modellar asosida rivojlantirish.....671

QISHLOQ XO‘JALIGI FANLARI

XUDAYQULOV JONIBEK BOZAROVICH, MUXTAROV FIKRAT ABDULLAJONOVICH

Yeryong‘oqning rivojlanish fazalarida quruq massa miqdorining biopreparat qo‘llash me‘yori va muddatlariga bog‘liqligi.....679

DAVRONOV OBID O‘KTAMOVICH, G‘ANIYEV OCHILBEK ORIFJON O‘G‘LI

Masofaviy zondlash va dala kuzatuvlari asosida tabiiy yaylovlar holatini baholash.....688

SATTOROV OBIDJON ODINAMAXMADOVICH, OBIDOVA SHAHRINOZ SHAROFOVNA

Maymunjonning (*Rubus fruticosus* L.) natchez navi yarim yog‘ochlangan qalamchalarini rizogenez jarayoniga turli substratlarning ta’siri.....696

МАХСУС ИҚТИСОДИЙ ЗОНАЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШДА ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ

ОЛИМ ЭРГАШЕВ

Қарши давлат университети
мустақил изланувчиси

E-mail: eolimbek@mail.ru

ORCID: 0009-0002-3335-8167

Аннотация. Мақолада Ўзбекистон иқтисодий-ижтимоий ривожланишида муҳим ўрин тутувчи махсус иқтисодий зоналарнинг инвестицияларни иқтисодиёт тармоқларига жалб этишдаги аҳамияти кенг ёритилган. Махсус иқтисодий зоналар орқали инвестицияларни жалб этиш ва уларни ривожлантиришга доир илмий асосланган амалий таклифлар ишлаб чиқилган.

Калит сўзлар: инфратузилма, махсус иқтисодий зона, солиқ имтёзлари, инвестор, ташқи савдо, экспорт, импорт, рақамли технологиялар, тўғридан-тўғри хорижий инвестиция, инвестицион фаоллик, инвестиция муҳити, эркин иқтисодий ҳудуд.

Аннотация. В статье освещается роль специальных экономических зон, играющих важную роль в социально-экономическом развитии Узбекистана, в привлечении инвестиций в различные отрасли экономики. Разработаны научно обоснованные практические предложения по привлечению и развитию инвестиций через специальные экономические зоны.

Ключевые слова: инфраструктура, специальная экономическая зона, налоговые льготы, инвестор, внешняя торговля, экспорт, импорт, цифровые технологии, прямые иностранные инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционный климат, свободная экономическая зона.

Abstract. This article was described highlights the role of special economic zones which play an important role in the socio-economic development of Uzbekistan in attracting investment in various sectors of the economy. Scientifically based practical proposals have been developed to attract and develop investments through special economic zones.

Keywords: infrastructure, special economic zone, tax incentives, investor, foreign trade, export, import, digital technologies, foreign direct investment, investment activity, investment climate, free economic zone.

КИРИШ

Бугунги кунда жаҳон бозори конъюнктураси ўзгариб бориши, жаҳон миқёсидаги иқтисодий глобаллашув ва интеграцион шароитда рақобат тобора кучайиб бораётгани Ўзбекистонни янада барқарор ва жадал суръатлар билан тараққий эттириш учун мутлақо янгича ёндашув ҳамда тамойилларни ишлаб чиқиш ва рўёбга чиқаришни тақозо этмоқда.

Ўзбекистон Республикасида ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг ҳозирги босқичида иқтисодий салоҳиятдан самарали фойдаланишнинг муҳим йўналишларидан бири сифатида махсус иқтисодий зоналарни ташкил этиш ва ривожлантиришга эътибор қаратилмоқда. Ташкил этилган МИЗларнинг фаолият самарадорлигини ошириш, эркин иқтисодий зоналар ҳудудларида лойиҳаларни

жойлаштириш учун лойиҳаларни танлашнинг аниқ мезонларини ишлаб чиқиш, инвестиция лойиҳаларини кўриб чиқишда ташкил этиладиган иш ўринлари сони, салоҳиятли хорижий шерикнинг аниқлигини таъминлаш, маҳсулотга бўлган ички ва ташқи талаб, экспорт ҳажми каби омилларни тадқиқ этиш, инвестиция лойиҳаларини маъқуллаш механизмидаги бюрократик тўсиқларни бартараф этиш, эркин иқтисодий зоналар фаолияти учун зарур муҳандислик-коммуникация инфратузлимасини ўз вақтида барпо этиш, таклиф этилётган инвестиция лойиҳаларининг маҳаллий ва хорижий кредит ресурслари билан таъминлаш, уларга бириктирилган тижорат банкларининг фаолиятини жонлантириш, эркин иқтисодий зоналарида фаолият олиб бораётган корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, ишлаб чиқариш ва экспорт ҳажми, яратилган иш жойлари сонининг тасдиқланган бизнес-режа параметрларига тўғри келишини таъминлаш вазифалари белгилаб берилган. Ушбу вазифаларнинг самарали амалга оширилиши махсус иқтисодий зоналарнинг жорий ҳолатини таҳлил этиш, истиқболдаги мумкин бўлган ҳолатларини прогноз қилиш ва баҳолаш орқали самарадорлик даражасини ошириш йўллари ишлаб чиқишга йўналтирилган илмий тадқиқот ишларининг долзарблигини намоён этади.

МАВЗУГА ОИД АДАБИЁТЛАР ТАҲЛИЛИ

Махсус иқтисодий зоналарнинг мамлакат иқтисодиётига инвестицияларни, биринчи навбатда тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб этишни ривожлантиришга бораисда хорижий ва маҳаллий олимлар томонидан бир қанча илмий-тадқиқотлар олиб борилган. Хусусан, россиялик иқтисодчи олим В.Д.Адрианов: “Махсус иқтисодий ҳудудлар миллий ҳудуднинг бир қисми бўлиб, иқтисодий муаммолар ечимини топишда, инвестицион фаолликни оширишда кенг имкониятларни яратиш беради [1]”, дея ўз фикрини билдирган.

Иқтисодчи олимлардан Т.П.Данько ва З.М.Окрутлар махсус иқтисодий ҳудудларни “...кулай инвестиция муҳитини яратиш ҳамда ишлаб чиқаришни, савдо-сотиқни, илмий фаолиятни рағбатлантириш механизми” [2] сифатида баҳолаган. Мазкур билдирилган фикр ҳозирги кунда ҳудудлар иқтисодиётига инвестицияларни жалб этишни фаоллаштириш борасида махсус иқтисодий зоналарнинг аҳамиятини ошириш тенденцияларини мувофиқ, деб ҳисоблаймиз.

Мамлакатимизнинг етук иқтисодчи олимлар томонидан олиб борилган илмий-тадқиқот ишларида махсус иқтисодий зоналардаги имтиёзли тартиб ва маъмурий бошқарув соҳасига кўпроқ эътибор қаратилганлигини кўриш мумкин. Жумладан, А.В.Вахабов, Ш.Х.Хажикаев, Н.Г.Муминовларнинг фикрича, “эркин иқтисодий ҳудуд – бу маҳаллий ҳамда хорижий тадбиркорлар фаолият юритиши учун махсус имтиёзли иқтисодиёт амал қиладиган чегараланган ҳудуд[3]”.

С.С.Мирзалиева томонидан берилган таърифга кўра, эркин иқтисодий зона – мамлакат (ёки мамлакатлар) ҳудудининг муайян ижтимоий, иқтисодий технологик вазифаларни ҳал этиш мақсадида барпо этиладиган, махсус

маъмурий бошқарувга ва хўжалик юритувчи субъектларнинг имтиёзли режимига эга бўлган қисмидир [4].

Ш.И.Мустафакуловнинг таъкидлашича, эркин иқтисодий ҳудуд – бу мамлакатнинг имиджи ҳам. Эркин иқтисодий ҳудудлар, ҳатто, ёмон фаолият юритган тақдирда ҳам мамлакатни либераллашувига хизмат қилади. Эркин иқтисодий ҳудуд қайси мамлакатда, унинг қайси ҳудудида яратилмасин, у ижтимоий лойиҳадир. Ҳудудни яратиш нафақат ҳудуд учун қўшимча даромад келтиради, балки бутун мамлакат учун турли шаклда фойдали қайтим беради [5].

Юқоридагиларни умумлаштирган ҳолда, фикримизча махсус иқтисодий зоналар деганда, муайян иқтисодий фаолиятни амалга оширишда кенгайтирилган мустақилликка, бошқарувнинг махсус режими ва инвесторлар иқтисодий фаолияти учун қулай шароитларга эга бўлган ҳудудни тушуниш мумкин. Фикримизча, ушбу умумий таъриф, жаҳон амалиётида учрайдиган турли хил ва шакллардаги эркин иқтисодий ҳудудлар ва уларга берилган таърифларни битта умумий қаторда жойлаштириш имконини беради.

ТАДҚИҚОТ МЕТОДОЛОГИЯСИ

Махсус иқтисодий зоналарни ташкил этишда инвестицияларнинг аҳамиятини асослаб беришда ва амалиётга қўллашнинг услубий таъминотини яхшилашга қаратилган масалалар, статистик кузатув, вербал шарҳлаш, тизимлаштириш ва таснифлаш, илмиёй абстракциялаш каби тадқиқот усуллари қўлланилган. Шунингдек, илмий мақолада келтирилган статистик маълумотларни тўплаш, уларни тизимлаштириш ва шарҳлашда Жаҳон банки, Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигининг маълумотларидан фойдаланилган.

ТАДҚИҚОТ НАТИЖАЛАРИ

Халқаро тажриба таҳлиллари шуни кўрсатмоқдаки, мамлакат ва ҳудуднинг барқарор иқтисодий ўсиш ва бунга маҳаллий ва хорижий инвесторларни кенг жалб қилишга инвестицион фаолликни ошириш орқали эришиш мумкин. Мазкур жараёнда махсус иқтисодий зоналар инвестицион фаолликни рағбатлантиришнинг энг самарали шаклларида бири ҳисобланади. Алоҳида солиқ ва божхона режими (имтиёзлар) мавжудлиги, арзон ишчи кучи, хом-ашёни олиб кириш ва чиқиш тартиби ҳамда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг соддалашгани маҳаллий ва хорижий инвесторларни жалб қилади. Бугунги кунда хорижий инвестицияларни жалб қилиш мақсадида эркин иқтисодий ҳудудларни ташкил этишга катта эътибор қаратилмоқда. “Айни вақтда дунёда 5400 дан ортиқ махсус иқтисодий зоналар мавжуд бўлиб, махсус иқтисодий зоналарда дунё ялпи маҳсулотининг деярли 500 млрд. АҚШ доллардан ортиқ қисми яратилиб, уларда қарийб 70 миллионга яқин киши фаолият олиб бормоқда”. Халқаро тажрибада мамлакат иқтисодиётига хорижий инвестицияларни жалб қилишни ривожлантиришда махсус иқтисодий зоналарни ташкил этиш самарали йўللardan бири сифатида эътироф этиб келинмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 17 февралда қабул қилинган “Махсус иқтисодий зоналар тўғрисида”ги қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 25 октябрдаги “Махсус иқтисодий зоналар ва кичик саноат зоналари фаолияти самарадорлигини ошириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3356-сон қарори [6] талабига мувофиқ, ҳозирда республикада 22 та махсус иқтисодий зона тоифасига кирувчи эркин иқтисодий зоналар ҳамда 400 дан ортиқ кичик саноат зоналари фаолият олиб бормоқда.

Махсус иқтисодий зоналар мамлакат саноатига, ишлаб чиқариш фаолиятига инвестицияларни жалб этишда муҳим рол ўйнайди. Мазкур ҳудудлар фаолиятини янада такомиллаштириш, уларнинг инвестицион фаоллигини янада ошириш юзасидан Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 14 февралдаги “Махсус иқтисодий зоналар тўғрисида”ги қонуни [7] қуйидаги чора-тадбирларни ўз ичига олган дастурга мувофиқ, мазкур ҳудудларнинг инвестицияон муҳитини яхшилашни назарада тутди:

- ишлаб чиқариш инфратузилмасини яратиш ва ривожлантириб боришни;
- муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини ривожлантириш дастурларини давлат инвестиция дастурларига киритиш орқали уларнинг молиявий таъминотини яхшилашни;
- махсус иқтисодий зонанинг фаолият бўйича ва соҳавий ихтисослашувига мувофиқ, чет эл инвестицияларини ҳамда маҳаллий инвестицияларни жалб этиш чора-тадбирлари комплексини ишлаб чиқишни.

Махсус иқтисодий зоналар капитал ҳаракатланишини имтиёзли шароитлари самарасида хорижий инвестицияларни жалб қилишни фаоллашuvi, мамлакатнинг айрим иқтисодий минтақаларига ишлаб чиқариш ресурслари оқимининг кучайишига ижобий таъсир кўрсатади.

Ўзбекистон Республикасидаги Махсус иқтисодий зоналарнинг умумий характерли томони шундаки, мазкур мамлакатда тадбиркорларга қўлланадиган умумий тартиб-қоидаларга қараганда қулай божхона, инвестицион, молиявий имтиёзлари ва афзалликларнинг мавжудлигидир (1-расм).

1. Ўзбекистон Республикасида ташил этилган Махсус иқтисодий зоналарнинг молиявий имтиёзлар қуйидагилар:

- субсидия ва имтиёзли кредитлар бериш.
- арзон баҳода турли-туман инфратузилмавий хизматлар кўрсатиш.
- ер участкалари ва ишлаб чиқариш корхоналарига нисбатан маҳаллий саноат биноларидан фойдаланганлиги учун арзон ижара ҳақи жорий этилиши;

2. Солиқ имтёзлари қуйидагилар:

- 20 йилгача даромад солиғи тўлашдан озод қилиш.
- қайта инвестицияланувчи фойдага солиқ солмаслик.
- хорижий ходимларни даромад солиғидан озод қилиш.
- солиқ таътиллари.
- жадаллаштирилган амортизация.

3. Маъмурий имтёзлар қуйидагилар:

- инвесторларни замон талабларига жавоб бера оладиган инфратузилма билан таминлаш.

- қулай шароитларда асосий капитални ижарага бериш;

- рўйхатдан ўтказиш ва божхона ишлари фаолиятини максимал даражада соддалаштириш.

- хорижий фуқароларни келиб кетиши билан боғлиқ виза тартиб-қоидаларини осонлаштириш.

4. Ташқи савдо имтиёзлари қуйидагилар:

- экспорт-импорт божларини камайтириш ёки бекор қилиш.

- махсус иқтисодий зоналардан товарлар экспортини квоталар ва лицензиялардан озод қилиш.

- ташқи савдо операцияларини амалга ошириш тартибини соддалаштириш.

Манба: Муаллиф томонидан тадқиқотлар натижасида тузилган.

1-расм. Махсус иқтисодий зоналарга яратилган имтиёзлар

Ҳозирги кунда мамлакатимизда саноат тармоқлари бўйича 9 та, фармацевтика тармоқларида 7 та, қишлоқ хўжалик тармоқлари бўйича 2 та, туризм, транспорт логистика, спорт инвентарларини ишлаб чиқариш тармоқларида 1 тадан махсус иқтисодий зоналар ташкил этилган. “Навоий”, “Ангрен”, “Жиззах”, “Ургут”, “Ғиждувон”, “Қўқон” ва “Хазорасп” экрин иқтисодий зоналарида умумий қиймати 46 миллион долларга тенг 62 та лойиҳа амалга оширилган, 4 минг 600 тан ортиқ иш ўринлари яратилган [8].

ЭИЗ томонидан 2023 йил ноябрь ойи якуни ҳолатига 194 та инвестиция лойиҳалари амалга оширилган (1-жадвал).

Лойиҳаларнинг қиймати жами 1191,9 млн.доллар (шундан, 389,4 млн.доллари хорижий инвестиция)ни ташкил этади. Ушбу лойиҳалар орқали 13363 нафар янги иш ўринлари ташкил этилган.

Ҳудудий ва минтақавий иқтисодий-ижтимоий ривожланиш нуқтаи назаридан бугунги кунда Фарғона иқтисодий райониға кирувчи “Қўқон” махсус иқтисодий зонаси алоҳида аҳамиятга эга. Фарғона вилояти ҳам ўзининг қулай географик жойлашуви ҳамда иқтисодий жиҳатдан ривожланиш даражасига кўра республикада ўзининг муносиб ўрнига эга.

Ушбу иқтисодий ҳудуд учун айнан Қўқон шаҳри яқинидаги 709.3 га ер майдонининг танланишига асосий сабаблардан бири, мазкур ҳудуд барча товарларни ташиш учун жуда ҳам қулай логистик майдондир. Мазкур иқтисодий зона Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 январдаги “Ургут”, “Ғиждувон”, “Қўқон” ва “Ҳазорасп” махсус иқтисодий зоналарини ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4931-сонли Фармонга [9] асосан ташкил этилиб, бугунги кунда “Қўқон” махсус иқтисодий зонаси ҳудудида 86 та лойиҳа доирасида 69 та корхона фаолият юритмоқда.

1-жадвал

ЭИЗлардаги инвестиция лойиҳалари тўғрисида маълумот

Т.р.	МИЗ номлари	Сони	МИЗ қиймати (млн.долл.)	Шу жумладан хорижий инвестициялар	Иш ўринлари, сони
1.	Ўзбекистон Республикаси бўйича жами	194	1191,9	389,4	13 363
2.	"Нукус-фарм" ЭИЗ	3	16,2	3,9	430
3.	"Ғиждувон" ЭИЗ	13	44,9	0,0	776
4.	Бухоро-агро ЭИЗ	0	0,0	0,0	0
5.	"Жиззах" ЭИЗ	16	106,5	55,9	1 614
6.	"Навои" ЭИЗ	32	170,9	50,0	1 269
7.	"Наманган" ЭИЗ	0	0,0	0,0	0
8.	"Ургут" ЭИЗ	31	102,3	19,6	1 634
9.	"Сирдарё" ЭИЗ	21	75,2	26,5	1 332
10.	"Сирдарё-фарм" ЭИЗ	3	51,0	0,0	516
11.	"Термиз" ЭИЗ	0	0,0	0,0	0
12.	"Ангрен" ЭИЗ	50	585,3	221,4	4 409
13.	"Чорвоқ" ЭТЗ	0	0,0	0,0	0
14.	"Қўқон" ЭИЗ	19	32,2	10,4	1 216
15.	"Ҳазорасп" ЭИЗ	5	7,1	1,7	157

Манба: Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги расмий бев-сайти (www.mift.uz) маълумотлари асосида муаллиф томонидан тузилган.

“Қўқон” махсус иқтисодий зонаси иштирокчилари томонидан хориждан олиб келинган товарларга ушбу қарорга асосан жорий йилнинг ўтган даврида жами 137 миллиард сўм божхона тўловларидан имтиёзлар қўлланилган. Мазкур ҳудуд ўз аэропорти ҳамда темир йўл депоси мавжудлиги логистика имкониятига ижобий таъсир кўрсатади.

2023 йил давомида 23 та “Қўқон” махсус иқтисодий зонаси иштирокчиси томонидан 13,1 миллион АҚШ долларига тенг тайёр маҳсулотлар экспорт қилинган. “Қўқон” махсус иқтисодий зонасида фаолият юритаётган корхоналарнинг экспорт импорт операцияларини тезкорлик билан амалга оширилишини таъминлаш мақсадида “Марғилон” ташқи иқтисодий фаолият божхона пости ходимлари “Қўқон” махсус иқтисодий зонаси маъмурий биносида доимий фаолият олиб борилиши таъминланмоқда. Бу эса тадбиркорларга ушбу зонадан чиқмаган ҳолда экспорт ва импорт

операцияларини амалга ошириш имконини бермоқда. Бугунги кунда “Қўқон” махсус иқтисодий зонасида қиймати 73,5 миллион АҚШ доллариға тенг бўлган 41 та лойиҳа тўлиқ ишга туширилган бўлиб, 2353 та янги иш ўринлари яратилган. Қиймати 161,57 миллион АҚШ доллариға тенг 45 та лойиҳа бугунги кунда ишга туширилиши режалаштирилган бўлиб, ушбу лойиҳалар бўйича 4732 та янги иш ўринлари яратилиши режалаштирилган. Шунингдек, 65 миллион АҚШ доллариға тенг 5 та истиқболли лойиҳалар ҳам мавжуд бўлиб, унинг натижасида 820 та янги иш ўринлари яратилиши режалаштирилмоқда. Буларнинг барчаси аҳоли фаровонлиги ва юрт равнақи учун хизмат қилади. Ҳозирги кунда “Қўқон” махсус иқтисодий зонасида 96 дан зиёд саноат корхоналари рўйхатдан ўтган бўлиб, улардан 19 таси фаолиятини бошлаган. Шулардан 4 та хорижий инвестиция асосида ташкил қилинган бўлиб, қолганлари маҳаллий инвесторлар томонидан молиялаштирилмоқда. Эътиборли томони, “Қўқон” махсус иқтисодий зонасида жойлашган корхоналарнинг молиявий манбаси таркибида банк кредитлари улуши юқори бўлиб қолмоқда. Бундай ҳолат ташқи қарздорлик кўпайиши ва банклар фаолияти барқарорлиги билан чамбарчас боғлиқлигини англатади [10].

ХУЛОСА

Хулоса сифатида айтиш мумкинки, махсус иқтисодий зона мамлакат ҳудудларини иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқларига инвестицияларни жалб қилишни фаоллаштиришда ўрни муҳим. Хорижий давлатларнинг махсус иқтисодий зоналарни ривожлантиришдаги тажрибалари асосида махсус иқтисодий зоналарни барқарор ривожлантиришдаги умумий механизмни мавжуд.

Юқоридаги тажрибалардан келиб чиққан ҳолда, Ўзбекистонда махсус иқтисодий зоналарни ривожлантириш бўйича қуйидагиларни амалга ошириш ўзининг ижобий самарасини бериши мумкин:

- республикамиздаги амалдаги махсус иқтисодий зоналарни ташкил этиш билан боғлиқ бўлган ташкилий-ҳукукий жараёнларни соддалаштириш лозим. Ушбу йўналишда рақамли технологияларни тизимга жорий этиш мақсадга мувофиқдир. Бу йўналишда Ҳиндистонда кичик саноат ҳудудларининг нодавлат шаклда ташкил этилиш жараёнидан фойдаланиш ўзининг ижобий самарасини бериши мумкин;

- мавжуд фаолият юритиб келаётган махсус иқтисодий зоналарга, хусусан фармацевтика соҳаси учун хорижий инвестицияларни янада кўпроқ жалб қилиш учун мазкур соҳа бўйича йирик транснационал компаниялар учун “Алоҳида имтиёзлар пакети” таклиф этиш махсус иқтисодий зоналарнинг инвестицион салоҳиятини оширишга хизмат қилади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Адрианов В.Д. Специальные экономические зоны. Журнал «ЭКО», 1997, (№ 3), С: 42.

2. Данько Т.Л. Свободные экономические зоны в мировом хозяйстве// ИНФРА-М.-1998. С:168.
3. Вахабов А.В., Хажибакиев Ш.Х., Муминов Н.Г. Хорижий инвестициялар. Ўқув қўлланма. –Т.: Молия, 2010. 180-бет
4. Мирзалиева С.С. Махсус иқтисодий зоналарни ривожлантиришнинг хориж тажрибаси: И.ф.н. илмий даражасини олиш учун тақдим этилган диссертация Автореферати. Тошкент. ТДИУ, 2001. 8-бет.
5. Мустафакулов Ш.И. Инвестицион муҳит жозибадорлиги: назария, методология ва амалиёт. Монография Тошкент. “Iqtisod-Moliya”, 201. 326-бет.
6. Манба: <https://lex.uz/docs/3392861>
7. Манба: <https://lex.uz/docs/4737511>
8. <http://www.xs/index.php/homepage/i-tisodijot/item/11367-erkin-tisodij-zonalar-va-kichik-sanoat-zonalarini-rivozhlantirish-masalalari-mu-okama-ilindi>
9. Манба: <https://lex.uz/docs/3096605>
10. Ўзбекистон Республикаси давлат божхона қўмитаси расмий веб-сайти маълумотлари. Манба: <https://customs.uz/uz/region/news/5090>
11. Abdukakhorov B.U. (2022) “The Impact of Tax Benefits on the Improvement of Special Economic Zones”, Central asian journal of theoretical & applied sciences, 3(6), pp. 371-376. Available at: <https://cajotas.centralasianstudies.org/index.php/CAJOTAS/article/view/666>
12. Abdukakhorov B.U. (2022) “Special economic zones as a factor of regional development”, Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(4), pp. 613–616. Available at: <https://giirj.com/index.php/giirj/article/view/2331>
13. Abdukakhorov B.U. and Karimkulov J. I. (2022) “Development of Special Economic Zones in the Context of the Digital Economy”, European Multidisciplinary Journal of Modern Science, 7, pp. 353–359. Available at: <https://emjms.academicjournal.io/index.php/emjms/article/view/611>
14. Абдукахоров Б.У. (2022) Повышение инвестиционной привлекательности экономических регионов узбекистана и улучшение условий для привлечения иностранных инвестиций, Студенческий вестник: электрон. научн. Журн, № 14(206). URL: <https://studvestnik.ru/journal/stud/herald/206>
15. Абдукахоров Б.У., (2022). Роль инвестиционной деятельности в экономическом развитии стран G7, Экономика и социум, №4(95) URL: https://www.iupr.ru/_files/ugd/b06fdc_891644f403cd434e895978f77fb3190e.pdf?index=true

Mas'ul muharrir: Beglayev Uchqun

Musahhih: Boltayev Nurali

Sahifalovchi va dizaynerlar: Normurodov Sarvar,
Sharipov Shoxruh

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul hisoblanadi. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqolalar, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: licht-1989@mail.ru

Jurnalning telegram manzili: t.me/agrobiznes_elektronjurnal

Telefon raqami: +998939018320, +998934393000

Jurnal rasmiy sayti: <https://www.agrobiznesjournal.uz>

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali 2023-yil 23-maydan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan C-5669225 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №083688**

Manzilimiz: Toshkent viloyati, Qibray tumani,
Universitet ko'chasi, 2-uy